

Høringsuttalelse fra Hydro Polymers/Noretyl – Det norske kvotesystemet for 2008-2012, utkast til endring om lov om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimakvoter

Noretyl og Hydro Polymers deltar (Hydro Polymers gjennom Norsk Hydro), i Norsk Industris klimaforum og står bak høringsuttalelsen fra Norsk Industri. Bakgrunnen for at vi nå sender en egen høringsuttalelse skyldes at tilsvarende anlegg som våre (inkluderer etylen- og VCM-anlegget på Rafnes) inntil nå ikke har vært innlemmet i EUs kvotesystem. Samtidig er våre anlegg i Grenland av de største kvotepliktige enhetene i det norske kvotesystemet.

Cracker-anleggene i Grenland operer i en sterk internasjonal konkurranse og spesielt i relasjon til EU. Like konkurransevilkår, herunder miljømessige rammebetingelser med resten av Europa og verden for øvrig, er en nødvendighet for å videreføre eksisterende verdiskapningspotensial og for ytterligere vekst i en bærekraftig ramme.

Med de oppgradering og modifikasjoner som er foretatt i anleggene siste år anses anleggene på Rafnes å være i verdensklasse mht energieffektivitet og miljø og vi mener dette forhold bør tillegges vekt og reflekteres i kvotetildelingen. Vi gjør oppmerksom på at teknologien som benyttes i Noretyls og Hydro Polymers crackere er regnet som BAT (Ref: For Noretyl: BREF document for Large Volume Organic Chemical Industry (utgitt 2003). Vi ber om at dette tillegges vekt i vurdering av tildelingen.

Et velfungerende marked forutsetter integrering med EU og med samme tildelingsprinsipper

Et godt fungerende kvotemarked i Norge som er tett integrert med resten av Europa, er etter vår vurdering nødvendig for å oppnå kostnadseffektive utslippsreduksjoner av klimagasser i Norge. Forskjellsbehandling i tildeling av kvoter mellom industrier i samme bransje i Norge og EU vil kunne føre til at prinsippet om kostnadseffektivitet brytes, og uønskede strukturelle endringer i industrien kan oppstå. Vi vil i denne sammenheng vise til at Regjeringen planlegger sektorvise klimahandlingsplaner. Konkrete mål for hver sektor uten at dette er knyttet opp mot tilsvarende målsettinger for sektorer i EU vil kunne lede til at prinsippet om kostnadseffektivitet brytes, og at norsk industri får en større kvotebelastning enn det kostnadseffektiviteten tilsier. EUs åpenbare prinsipp om en strammere tildeling til virksomheter som kan overvelte kostnaden på produktpris i forhold til sektorer som ikke har denne muligheten reflekterer nettopp dette prinsippet. Vi anbefaler sterkt norske myndigheter om å følge samme linje.

Erfaringer med det særnorske kvotesystemet (prøveordningen) har bekreftet at en norsk system må være fullt ut integrert med EU-systemet i alle henseender. Norske kvoter har vært vanskelig å selge i Norge, og umulig til EU. Således har det ikke eksistert et reelt marked i Norge i denne perioden. Mekanismen i kvotemarkedet om at kvotekostnaden løpende må vurderes mot interne utslippsreduksjoner har vært fraværende og således ikke hatt noen effekt. En fullverdig integrering med EUs kvotesystem er derfor nødvendig for å legge et grunnlag for kommersielt og velfungerende kvotemarked i Norge.

EU konkrete håndteringen av cracker-anlegg

For perioden 2005-2007 har de fleste EU-land valgt å utelate cracker-anlegg fra kvotesystemet, med den begrunnelse at virksomhetene ikke har mulighet til å velte kvotekostnadene over i produktprisene. Den eneste måten å redusere utslippene på vil være å redusere produksjonen.

Informasjon vi har mottatt fra CEFIC (European Chemical Industry Council) tyder på at endel EU-land (deriblant Italia) fortsatt har valgt å utelate crackere fra kvotesystemet. I andre land (f.eks Belgia), har man valgt å knytte tildelingen opp mot BAT som innebærer tildeling på 100 % for aktører vi har kontaktet. Hovedbildet er at gratistildelingen av kvoter ligger opp mot 100% for samtlige virksomheter av denne typen i hele EU-regionen, og at EU i større grad innfører et strammere regime for virksomheter som kan overføre økte kostnader til produktprisene, herunder kull- og gasskraftverk. Med andre ord bør det differensieres i tildelingen mht hvilke virksomheter som kan, og sektorer som ikke kan velte kvotekostnaden over i salgsprisen. En annen tilnærming vil bidra til en svekkelse av konkurranseevnen for norske virksomheter i forhold til virksomheter i EU.

En større belastning, med lavere tildeling for enkelte sektorer fremfor andre, endrer dessuten inntektstrukturen mellom bransjer, såfremt de aktuelle virksomheter ikke kan overvelte kvotekostnaden i produktprisen. På sikt kan dette gi utilsiktede strukturelle endringer i industrien, og representere en større økonomisk belastning på norske virksomheter enn for tilsvarende virksomheter i EU. En tildeling på for eksempel 80% for Noretyl og Polymers anlegg vil kunne gi en årlig merkostnad på omlag 15-20 millioner kroner, i forhold til tilsvarende anlegg i EU. Kostnaden vil ikke kunne reduseres gjennom substitusjon til annen energibærer, men kun gjennom redusert produksjon, og dermed lavere verdiskapning enn i EU.

Nye deltakere og kvoterreserve

EUs definisjon av nye deltakere i kvotesystemet (virksomheter som etableres underveis i kvoteperioden), likestiller disse med eksisterende virksomheter som øker sin kapasitet mht kvotetildeling. Informasjon vi har fra CEFIC tyder på at EU-landene har valgt en tildelingsprosent på mellom 95-100% for nye aktører og virksomheter som har gjennomført kapasitetsutvidelser, og at denne linjen vil fortsette også for perioden 2008-2012.

Vi henstiller derfor om at:

1. Nye virksomheter får tilsvarende betingelser som virksomheter som eksisterte i referanseperioden (i tråd med EUs retningslinjer)
2. At all kapasitetstilvekst får likestilte betingelser som eksisterende virksomhet.

Et avvik i forhold til ovennevnte tildelingsmengde av kvoter vil bidra til forskjellsbehandling mellom Norge og EU, samt forskjellsbehandling mellom eksisterende og ny virksomhet (inkludert kapasitetstilvekst) og samtidig virke hemmende på en videre utvikling av norsk industri. Regjeringen forslag om å legge dette prinsippet også til grunn etter 2012, ved at det ikke åpnes for tildeling basert på prognoser eller andre historiske tidsperioder enn 1998-2001, vil kunne forsterke denne forskjellsbehandlingen og virksomhetenes valg om lokalisering av ny kapasitet.

Dette kan illustreres enkelt med et eksempel: En utvidelse av for eksempel Noretyls etylen-cracker med kapasitet på 250 000 tonn vil gi et CO₂-utslipp på 250 000 tonn. Med en ikke usannsynlig kvotekostnad på 200 kr/tonn betyr det altså en ekstra "driftskostnad" på 50 millioner kroner/år. Tilsvarende kostnad i resten av EU blir antakelig henimot 0, og det er ikke helt urimelig å tro at dette vil ha en viss betydning for beslutning om utvidelser og lokalisering av disse.

Tildeling etter 2012

Det legges opp til at Regjeringen vil arbeide for at EUs kvotesystem etter 2012 skal baseres på at det ikke tildeles vederlagsfrie kvoter, og at norske virksomheter ikke kan basere seg på tildeling av vederlagsfrie kvoter etter 2012.

Etter det vi forstår legger EU til grunn at majoriteten av kvotene til industri vil bli tildelt vederlagsfritt også etter 2012, og vi henstiller til Regjeringen om å velge tilsvarende prinsipp for norske virksomheter. Videre er det også avgjørende at kvotetildelingen mellom sektorer i Norge mer eller mindre følger EUs tildelingsstruktur, for å unngå konkurransevridning og et brudd på kostnadseffektivitetsprinsippet i forhold til EU. Vi vil anta at de enkelte EU-land vil følge prinsippet fra perioden 2008-2012, om stram tildeling til virksomheter som kan overvelte kostnaden i produktprisen og romsligere tildeling for virksomheter som ikke har denne muligheten. Vi henstiller til norske myndigheter om å følge denne linjen også for neste tildelingsperiode.

Konklusjon

Erfaringer fra prøveperioden med kvotesystem i Norge tilsier en fullverdig integrering med EUs kvotesystem. Vi mener dette er en avgjørende forutsetning for å legge et grunnlag for kommersielt og velfungerende kvotemarked i Norge. For å sikre likebehandling og forutsigbare rammebetingelser for industrien henstiller vi om at

1. Nye virksomheter får tilsvarende betingelser som virksomheter som eksisterte i referanseperioden (i tråd med EUs retningslinjer)
2. At all kapasitetstilvekst får likestilte betingelser som eksisterende virksomhet.

Cracker-anleggene på Rafnes anses å være i verdensklasse (BAT) mht energieffektivitet og miljø og vi mener dette forhold bør tillegges vekt og reflekteres i kvotetildelingen. Hovedbildet er at gratistildelingen av kvoter ligger opp mot 100% for samtlige virksomheter av denne typen i hele EU-regionen, og at EU i større grad innfører et strammere regime for virksomheter som kan overføre økte kostnader til produktprisene, herunder kull- og gasskraftverk. Vi ber norske myndigheter følge samme prinsipp for cracker-anlegg i Norge.

Etter det vi forstår legger EU til grunn at majoriteten av kvotene til industri vil bli tildelt vederlagsfritt også etter 2012, og vi henstiller til Regjeringen om å velge tilsvarende prinsipp for norske virksomheter.

Med hilsen

Trond Stangby
(Direktør)
for Hydro Polymers AS og Noretyl AS